

Nr 73.

Ankom till riksdagens kansli den 13 juni 1933 kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om ändring av tullen å kaffe.

Till bevillningsutskottet har för förberedande behandling överlämnats följande fem motioner, avseende ändring av tullen å kaffe, nämligen:

1:o) de likalydande motionerna nr 105 i första kammaren av herrar *von Geijer* och *Karl Gustafsson* samt nr 181 i andra kammaren av herr *Lithander* m. fl., i vilka hemställts, »att riksdagen måtte, med ändring av de utav 1932 års riksdag beslutade tilläggstullar å kaffe (tulltaxen 73 och 74), besluta, att från och med dag Kungl. Maj:t bestämmer tilläggstullar därå skola vid införsel från utlandet i stället utgå efter nedan angivna grunder:

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	Varuslag	Tilläggstull för 100 kg. kronor
		Kaffe:	
73	153	orostat	T 40: —
74	154	rostat, kaffesurrogat med tillsats av kaffe härunder inbegripet	N 48: — »;

2:o) motionen nr 178 i första kammaren av herr *Holmgren* m. fl., däri yrkats, »att riksdagen ville besluta att såsom bidrag till finansieringen av åtgärder till arbetslöshetens bekämpande uttaga en tullförhöjning av 25 öre per kilogram kaffe att gälla under ett års tid från den dag Kungl. Maj:t beslutar.»

Tillika har hemställts, att bevillningsutskottet ville vid tillstyrkande av motionen formulera förslag till därav betingad ändring i tulltaxan; samt

3:o) de likalydande motionerna nr 179 i första kammaren av herr *Jo-han August Larsson* och nr 340 i andra kammaren av herr *Wallén* m. fl., i vilka hemställts, »att riksdagen sänker kaffetullen från 45 till 30 öre per kilogram».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Enligt gällande tulltaxa med därtill hörande tillägg utgår för närvarande tull å orostat kaffe med 45 öre per kilogram, därav tilläggstull 15 öre, samt tull å rostat kaffe med 60 öre per kilogram, därav 18 öre tilläggstull.

Tull å orostat kaffe utgick till år 1922 med 12 öre för kilogram. Sistnämnda år beslöt riksdagen av statsfinansiella skäl att höja denna tull till 50 öre för kilogram. Sedermera har samma tull enligt beslut av riksdagen sänkts år 1926 till 40 öre och år 1929 till 30 öre för kilogram. Genom beslut av 1932 års riksdag infördes tilläggstull å kaffe med förut omförmälda belopp 15 öre för kilogram orostat och 18 öre för kilogram rostat kaffe.

Under åren 1928—1932 hava till riket införts följande kvantiteter orostat kaffe, nämligen

1928	42.7	miljoner	kg.
1929	40.7	»	»
1930	44.7	»	»
1931	52.6	»	»
1932	38.4	»	»

Till den stora införseln år 1931 torde hava medverkat tillfälliga förhållanden, bland annat den väntade och sedermera år 1932 beslutade tullförhöjningen. Denna stora införsel år 1931 ävensom vissa under år 1932 inträffade händelser i Sydamerika torde hava i avsevärd mån bidragit till den minskade införseln under år 1932. Till jämförelse må nämnas att införseln av orostat kaffe under månaderna januari—april utgjort åren 1931—1933 14.8, 12.1 och 17 miljoner kilogram.

Införseln av rostat kaffe har under ovannämnda femårsperiod växlat mellan 365,000 och 210,000 kilogram för år.

*Utskottets
yttrande.*

Med ledning av utskottet från finansdepartementet lämnade uppgifter angående det budgetära läget, har utskottet ansett sig kunna utgå från, att för budgetens balansering icke erfordras några ökade eller nya skatter utöver dem, med vilka räknats i statsverkspropositionen. Vid sådant förhållande och då i nuvarande statsfinansiella läge givetvis någon sänkning av kaffetullen icke bör företagas, har utskottet funnit sig böra hemställa om avslag å samtliga nu förevarande motioner.

Utskottet hemställer alltså,

- 1) att de likalydande motionerna I:105 av herrar von Geijer och Karl Gustafsson och II:181 av herr Lithander samt motionen I:178 av herr Holmgren m. fl., om höjning av tullen å kaffe, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd; samt

2) att de likalydande motionerna I: 179 av herr Johan August Larsson och II: 340 av herr Wallén m. fl., om sänkning av tullen å kaffe, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 13 juni 1933.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bärge*, Boman, Bergman, Ericson i Obergå, Wohlin*, Olsson i Golvvåsta, Björklund*, Olsson i Gävle*, Olsson i Ramsta, Ericson i Boxholm, Lithander, Forsberg, Hjalmarsson, Sjödaahl*, Rosén, Werner i Hultsfred, Anderson i Norrköping, Eklund och Brännström*.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservationer:

av herrar Nilsson i Kristianstad, Boman, Wohlin, Lithander, Forsberg, Anderson i Norrköping och Brännström, vilka ansett, att utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»Under nu rådande statsfinansiella förhållanden har utskottet funnit en höjning av tullbeskattningen å kaffe synnerligen väl motiverad och anser utskottet en sådan höjning lämpligen böra ske med 20 öre för kilogram orostat och 24 öre för kilogram rostat kaffe. I händelse riksdagen beslutar i överensstämmelse därmed förutsättes, att utskottet, i likhet med vad tidigare vid liknande tillfällen skett, framlägger förslag om efterbeskattning av det kaffe, som finnes inom riket vid tiden för tullförhöjningen.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen måtte, i anledning av de likalydande motionerna I: 105 av herrar von Geijer och Karl Gustafsson och II: 181 av herr Lithander samt motionen I: 178 av herr Holmgren m. fl., besluta, att förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa skall från och med dag, som Kungl.

Maj:t bestämmer, i nedan angiven del hava följande ändrade lydelse:

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	V a r u s l a g	Tilläggstull för 100 kg kronor
Kaffe:			
73	153	orostat	T 35: —
74	154	rostat, kaffesurrogat med till- sats av kaffe härunder in- begripet	N 42: —.»

av herr *Bergman*, som anförde:

»Kaffe är intet näringsmedel. Dess missbruk, som i vårt land fått en utbredning större än i de flesta andra länder, utgör enligt enhällig läkareopinion en allvarlig fara för folkhälsan. Det erbjuder inga svårigheter att åstadkomma både hälsosammare och billigare drycker med användning av produkter från det svenska lantbruket. »Rågkaffe», för att nämna ett exempel, är både ur näringsvärdets, hälsans och kostnadens synpunkt att föredraga. Det egentliga, utifrån i enorma kvantiteter till förfång för vår handelsbalans införda kaffet är numera en i stor utsträckning direkt skadlig lyxartikel, lämplig för en beskattning, som det står i vars och ens eget skön att undgå.

Därtill kommer nödvändigheten att söka på varje punkt, där det är möjligt, hejda den abnormt stigande, för svensk statsekonomi och statskredit riskabla upplåningen. Riksdagen har i detta avseende haft flera möjligheter, vilka beklagligtvis icke utnyttjats i den grad, som varit önskvärd. Man hade kunnat, såsom i åtskilliga andra länder skett till båtнад både för statsekonomi och folkuppfostran, uttaga väsentligt mer av flera ännu onödigare och skadligare överflödsvaror. Då så tyvärr icke skett, återstår vid denna riksdag praktiskt taget allenast kaffet, i avseende varpå en möjlighet ännu föreligger.

Jag har därför inom utskottet yrkat, under hänvisning till den motiveering, som förebragts i den av herr *Israel Holmgren*, mig själv och herr *Mauritz Hellberg* med instämmande av fröken *Hesselgren* väckta motionen I: 178,

att riksdagen måtte, i anledning av de likalydande motionerna I: 105 av herrar *von Geijer* och *Karl Gustafsson* och II: 181 av herr *Lithander* samt motionen I: 178 av herr *Holmgren* m. fl., besluta, att förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa skall från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i nedan angiven del hava följande lydelse:

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	V a r u s l a g	Tilläggstull för 100 kg kronor
		Kaffe:	
73	153	orostat	T 35: —
74	154	rostat, kaffesurrogat med till- sats av kaffe härunder in- begripet	N 42: —.»
